

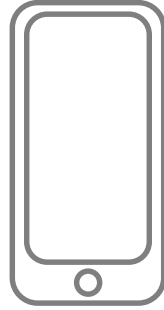

Duurzaamheidswinst door ketensamenwerking!

Circular Economy Lab

Van initiatief naar impact

Hoe kunnen we regionaal samenwerken in tenders en aanbestedingen zodat succesvolle circulaire initiatieven meer impact krijgen?

Schakel geluid uit

WiFi: UU-visitor

@usi_nl #cirecolab

Welkom en introductie

Jacqueline Cramer

Utrecht Sustainability Institute

PROVINCIE UTRECHT

alliantie

CIRKELREGIO UTRECHT

Programma

Introductie

De ambitie van Alliantie Cirkelregio Utrecht Josja Veraart, NMU

Sessie I

Succesvolle circulaire initiatieven

- Rutger Büch, Cirkelstad
- Nelly Swijnenburg, Gemeente Amersfoort
- Renee van den Heuvel, Green Business Club Utrecht/Movares
- Jan Nieuwenhuis, Ketenoverleg Matrassen
- Selma Seddik, Instock

Sessie II

Van initiatief naar impact

- Paneldiscussie

Hoe komen we tot opschaling van circulaire initiatieven?

Introductie

De ambitie van Alliantie Cirkelregio Utrecht

Josja Veraart

Natuur & Milieufederatie Utrecht

PROVINCIE UTRECHT

alliantie

CIRKELREGIO UTRECHT

Circulaire Topregio Utrecht

Regionale samenwerking met impact

Josja Veraart – NMU – voorzitter alliantie Cirkelregio

www.cirkelregio-utrecht.nl

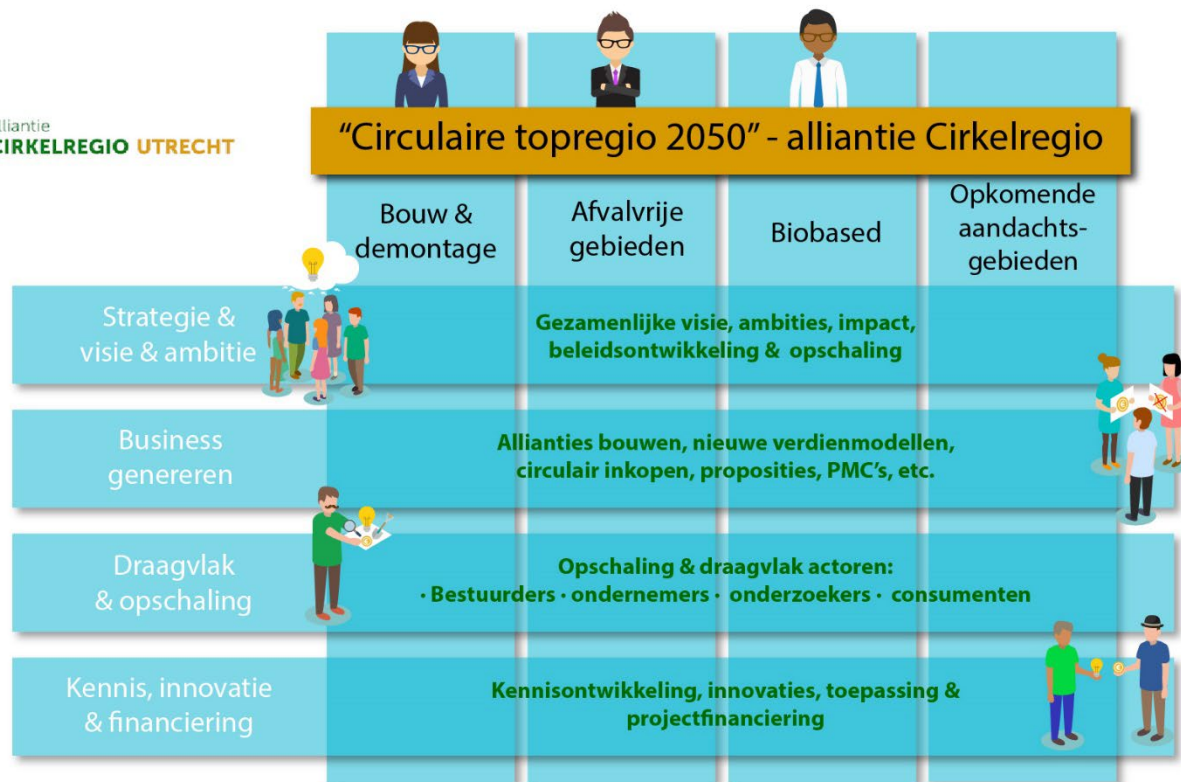
Samenwerkende partijen Cirkelregio

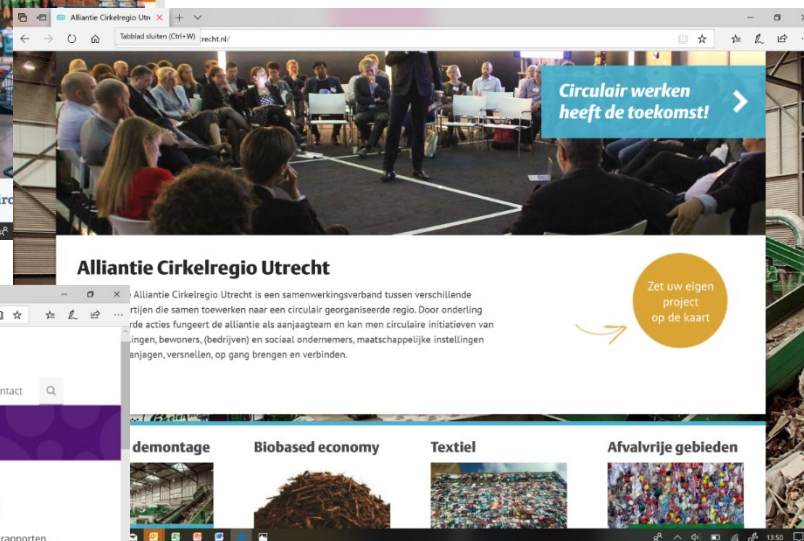
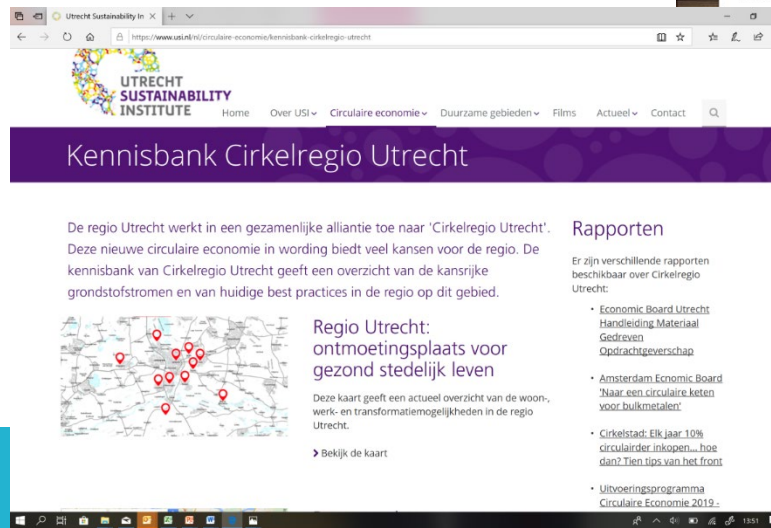

Netwerorganisatie

Meerjarenprogramma

Ambassadeurs publieke sector

Organisatie	Ambassadeur
Gemeente Amersfoort	Wethouder Fatma Koser Kaya
Gemeente De Bilt	Wethouder Anne Brommersma
Gemeente Houten	Wethouder Hilde de Groot
Gemeente Utrecht	Wethouder Klaas Verschuure
Gemeente Veenendaal	Wethouder Marco Verloop
Gemeente Zeist	Wethouder Wouter Catsburg
Provincie Utrecht	Gedeputeerde Pim van den Berg

Komende periode: samenwerking organiseren met ambassadeurs EBU private sector

De nieuwe Utrechtse Stijl

5 leidende principes:

- ▶ Waarde van grondstoffen herbenutten
- ▶ Activiteiten positieve impact op mens en milieu
- ▶ Energie: hernieuwbare bronnen
- ▶ Schaal van kringlopen: zo klein als kan
- ▶ Ontwerpen en producten: flexibel, repareerbaar, aanpasbaar en modulair

Manifest: Circulaire Topregio Utrecht

Negen punten:

- ▶ Circulair denken
- ▶ Circulair handelen
- ▶ Circulair samenwerken

Circulaire Topregio Utrecht

Manifest: Negen punten voor een circulair coalitieakkoord 2019

Circulair denken

Gebruik de circulaire principes als vertrekpunt voor beleid en uitvoering

Provinciale grondstoffenstrategie
Werk volgens een provinciale grondstoffenstrategie

Inzicht in de opgave
Ontwikkel indicatoren voor circulaire economie en monitor deze

Circulair handelen

Gebruik de ladder van circulariteit

Circulaire gebiedsontwikkeling
Maatwerk op gebiedsniveau met programma circulaire gebiedsontwikkeling

Afvalvrije gebieden
Ontwikkel afvalvrije gebieden en gebouwen

Circulair samenwerken

Stimuleer samenwerken in de regio tussen alle partijen

Circulaire bouwagenda
Ontwikkel een provinciale circulaire bouwagenda 2030

Versnellingskamer
Richt een regionale versnellingskamer circulaire bouw op

Ambitie voor komende tijd

- ▶ Opstellen provinciale grondstoffenstrategie
- ▶ Monitoring: Inzicht krijgen in de opgave
- ▶ Programma Circulaire gebiedsontwikkeling
- ▶ Ontwikkelen afvalvrije gebieden en gebouwen
- ▶ Circulaire bouwagenda 2030 ontwikkelen
- ▶ Oprichten regionale versnellingskamer circulaire bouw

Pitch

Succesvolle circulaire initiatieven

Rutger Büch

Cirkelstad

van Initiatief naar Impact

10 succesfactoren

25 Juni 2019, Lab USI

Cirkelstad als succesvol initiatief?!

- Bedrijfskunde
- Jaarlijks 14 keer het Galgenwaard afgetopt met bouw en sloopafval
- Pilotproject Monnikenhuisen
- Faciliteren van de vier founding partners Cirkelstad
- Groei naar 17 Cirkelsteden
- Groei naar 150 partners

Het 'huis' Cirkelstad & succesfactoren

Normaliseren (bestuurlijk)

Bouwprogramma's (zakelijk)

Cirkelsteden (vertrouwen)

Academie (tooling)

1. Ambitie (mensen maken het verschil)
2. Verwondering (boor creativiteit aan)
3. Voor op de golf (koplopers behouden)
4. Breekbaar (geen ego en met respect)
5. College van B&W (verrijk jezelf)
6. Vallen én opstaan (beide versterken)
7. Marktdynamiek (open vs commercie)
8. Geld (don't try this at home)
9. Klein en groot (je kunt het niet alleen)
10. Afscheid nemen (maak vertrouwen waar)

Advies

- Je kunt het niet alleen:
 - Begin voor jezelf
 - Sluit je aan
 - Durf te vragen
- Doen, doen en doen:
 - Pak iets vast binnen jouw bereik
 - Betrek collega's en omgeving
 - Durf te vragen
- Benader het als een professie

**Wij maken werk van steden
zonder afval, zonder uitval**

www.cirkelstad.nl

info@cirkelstad.nl

085 – 105 11 70

Pitch

Succesvolle circulaire initiatieven

Nelly Swijnenburg
Gemeente Amersfoort

Programma Duurzame Stad - Deelprogramma Circulaire Economie

Cirkellab Utrecht - 25 juni 2019

Stad met een hart

Het begin

1. Green Deal circulair Inkopen
2. Raadsacademie met Jacqueline Cramer
3. Motie voor werkbudget
4. Plan van Aanpak “Versnellen Circulaire Economie in Amersfoort”

Programma: 10

2016-054M
AANGENOMEN
28-06-2016

Motie: Amersfoort, aanjager van de circulaire economie

Amersfoort, 28 juni 2016

Raadsvoorstel Kadernota 2017-2020 (nr. 5244768)

De raad van de gemeente Amersfoort,

constaterende dat

- a) Amersfoort in 2030 een afvalloze stad wil zijn (ambitie uit Toekomstagenda Milieu 2014-2020)
- b) Jacqueline Cramer tijdens de Raadsacademie op 24 november 2015 oproep om als gemeente te investeren in de Circulaire Economie (afval = grondstof)
- c) De gemeente inzet op een Circulaire economie door hier rekening mee te houden bij aanbestedingen van werken en inkoop van producten (bijv. sloop ziekenhuizen). Tevens wordt ook ingezet om bewoners te stimuleren hun afval beter te scheiden (omgekeerd inzamelen)

overwegende dat

- d) De gemeente ook een aanjagende en faciliterende rol moet oppakken om het zo lokaal mogelijk sluiten van de meest kansrijke grondstofkringlopen. Door bijvoorbeeld het stimuleren van nieuwe businesscases door het Amersfoortse bedrijfsleven en actief te participeren in het netwerk van de Cirkelregio

verzoekt het college:

1. In de begroting 2017-2020 een start werkbudget van € 250.000,- op te nemen voor de ontwikkeling van een plan en de eerste aanjaagactiviteiten voor het zo lokaal mogelijk sluiten van grondstofkringlopen.
2. De financiële middelen in de begroting 2017 op te nemen. Hiervoor als dekkingsoptie het surplus uit het begrotingsjaar 2016 te betrekken zoals nader gespecificeerd in de kadernota.

Wytse Dassen
Fractie D66

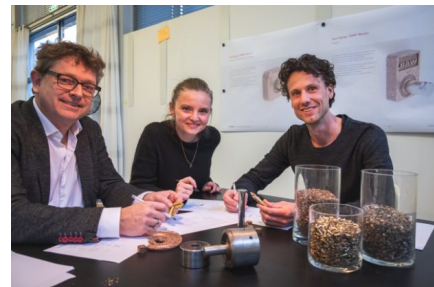
Astrid Janssen
GroenLinks

Stad met een hart

Aanjager: Plan van aanpak, Green Deal, Betonakkoord

Facilitator: Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling

Opdrachtgever: Inkoopinstrumentarium, gebiedsontwikkeling

Brede aanpak buitenruimte via vier sporen

Amersfoort gaat circulair

Amersfoort heeft de ambitie om in 2030 afvalloos en -neutraal te zijn. Om dat voor de buitenruimte waar te maken, volgt Amersfoort als regiegemeente een viersporenaanpak met brede betrokkenheid van de eigen organisatie en het activeren van kennis en kunde van de markt.

Het Plan van Aanpak versnelling circulaire economie 2017/2018 vormt de basis voor de circulaire strategie van Amersfoort. De uitvoeringsagenda in het plan onderscheidt drie gemeentelijke rollen: facilitator, regisseur en opdrachtgever. Deze laatste speelt nadrukkelijk voor de inrichting en het beheer van de buitenruimte. Om dit goed in te vullen, volgt Amersfoort een brede aanpak via vier sporen: Eigen huis op orde, Anders werken, Circulair meenemen in aanbestedingen en Circulair benaderen van assets.

Viersporenaanpak

▲ Een circular aanbestede fiets- en voetbrug in Amersfoort (foto: gemeente Amersfoort)

Tips

Maak een **plan** dat **bestuurlijk**
wordt gedragen > budget en capaciteit

Haal **kennis** in huis en verbind met kennis die er al is.

Faciliteer initiatieven in de stad met zichtbaarheid,
netwerk en eventueel financieel

Pitch

Succesvolle circulaire initiatieven

Renee van den Heuvel

Green Business Club Utrecht / Movares

Green Business Club

Utrecht
Centraal

Werkgroep Zero Emissie stadslogistiek/ Verduurzaming goederenvervoer

Renee van den Heuvel

Wat zijn de succesindicatoren?

- Inventarisatie. Wat, bij wie, waarom en wanneer
- Vertrouwen (tussen partijen onderling een veilige omgeving creëren)
- Bilaterale gespreken met alle partijen
- Terugkoppelen voor feedback
- Enthousiasmeren

Green Business Club

Utrecht
Centraal

Werkgroep Zero Waste NoSUP

Renee van den Heuvel

NoSUPCup (herbruikbare circulaire beker)

Het idee een circulaire beker die bij retailers gevuld kan worden en ingeleverd. Met een statiegeld principe. Om gebruik wegbekers voor Koffie en Thee tegen te gaan in de stad Utrecht.

Hulpvragen!!

- Hoe kunnen we de pilot samen realiseren?
- In welke vorm zou jij willen mee doen?
- Hoe kan de financiering van dit project eruit zien?

Pitch

Succesvolle circulaire initiatieven

Jan Nieuwenhuis

Ketenoverleg Matrassen

Vijf factoren voor succes

- **Integrale aanpak**

- Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV)

- Tijdig voldoende recycle capaciteit

- Innovatie voor recycling en eco-design

- Regelgeving (secundaire grondstoffen)

- Informatie voor consument en recycle bedrijf: etiket

- **Politieke helderheid**

- Termijn voor eigen aanpak bedrijven

- Terugval: verplichting tot maatregelen

- Steun bewindspersoon en Tweede Kamer

Vijf factoren voor succes

- Overleg faciliteren

In de keten

- grondstoffen, producenten, detaillisten, recycle bedrijven, overheden

Bedrijven onderling

- Ambassadeurs in het veld

Personen in het bedrijfsleven die de aanpak ondersteunen

- Beschikbaarheid 'regisseur'

Voldoende en langdurige beschikbaarheid

Onafhankelijk van belangen

Aanbevelingen

- Overheid

Geef helderheid, zowel van departement als van de Tweede Kamer, over:

Doelen: wat willen we bereiken en op welke termijn moet het zijn bereikt

Proces: aan wie is het initiatief en wanneer moet het plan er liggen

- Bedrijfsleven

Werk een integrale aanpak uit, voor korte en lange termijn:

Doelen: niet alleen duurzaamheid, ook capaciteit, innovatie regelgeving, informatie (voor bedrijven en consumenten)

Proces: zorg voor een representatieve groep, kom regelmatig bijeen

Pitch

Succesvolle circulaire initiatieven

Selma Seddik

Instock

RESCUED FOOD
TASTED SO GOOD

BREAKFAST - COFFEE -

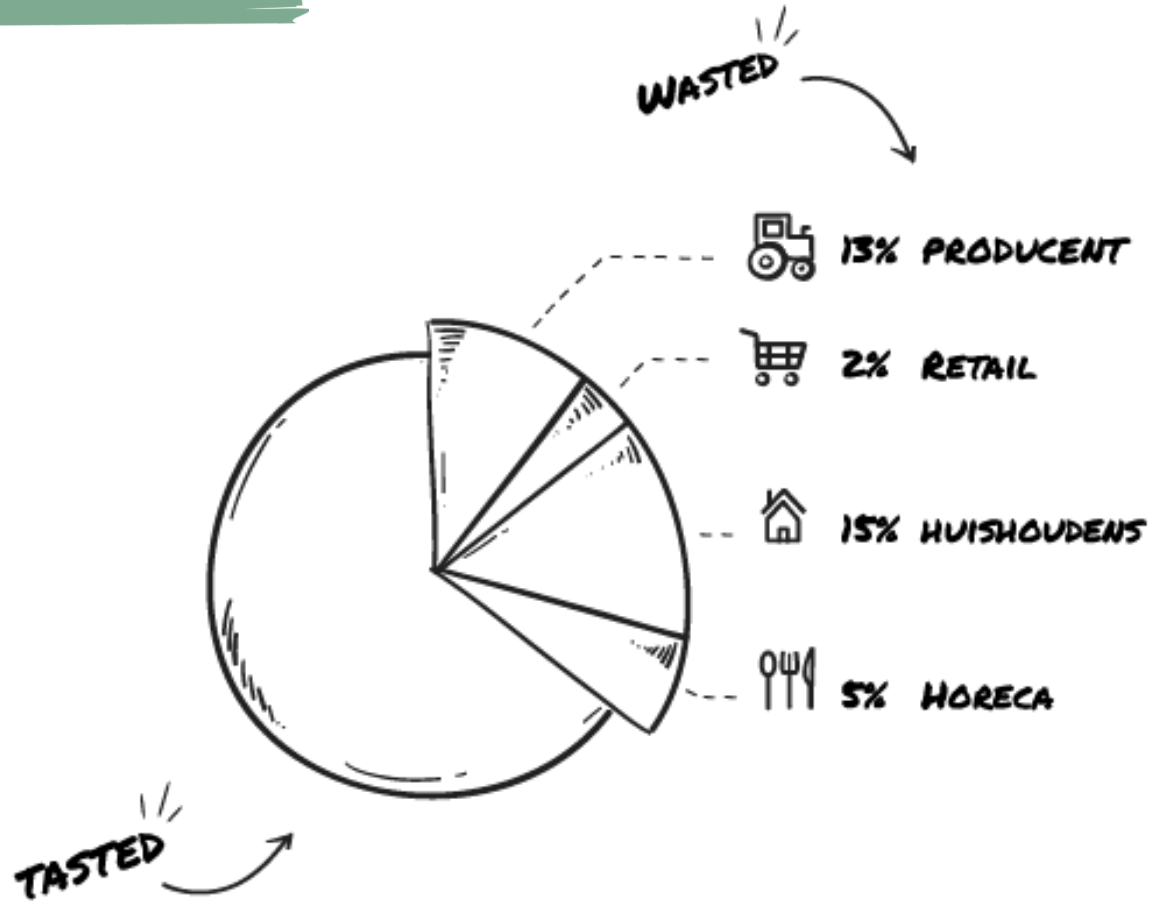
WOMEN OF

INSTOCK TURNS FOOD SURPLUS
INTO DELICIOUS MEALS

Food Waste

1/3

Who dares

science

supermarkets

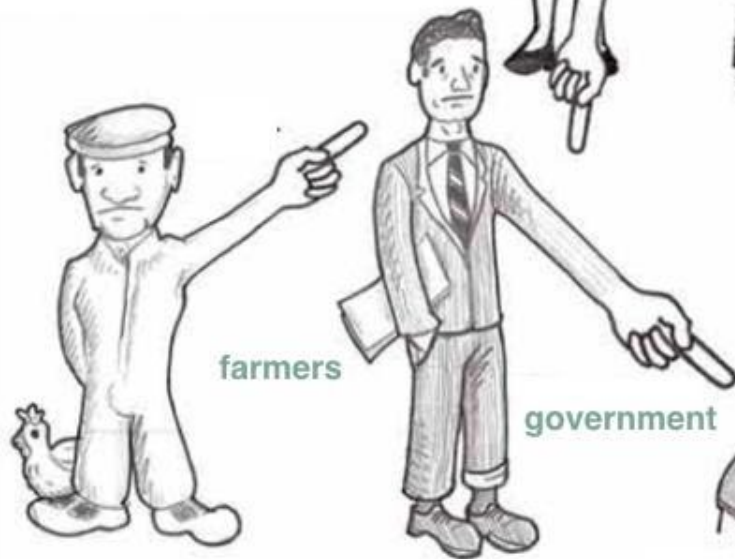
NGO's

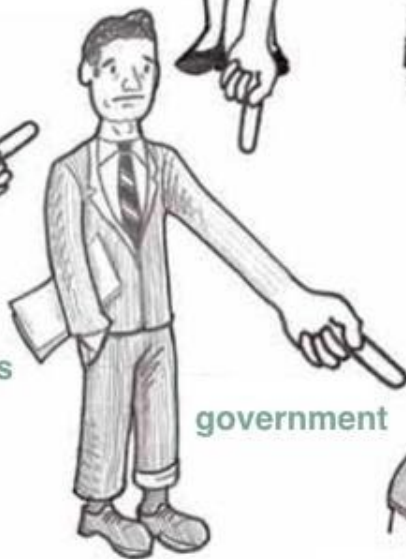
industry

farmers

government

consumers

to take the lead?

Instock horeca

On the menu: 80% rescued

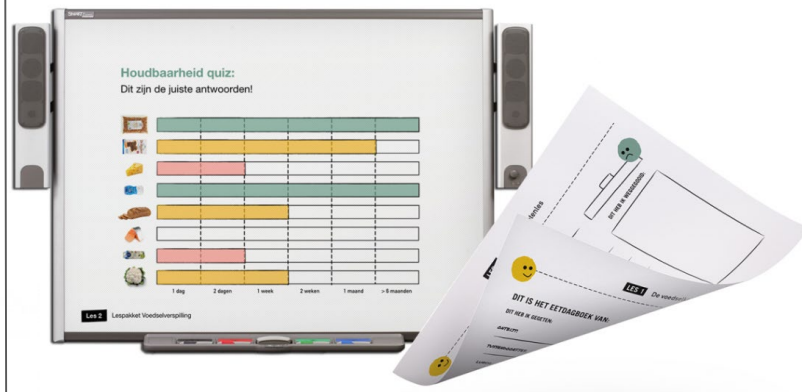
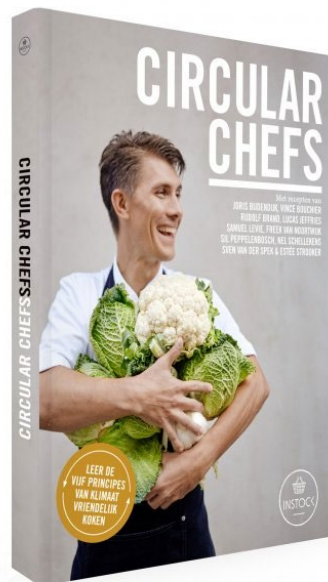
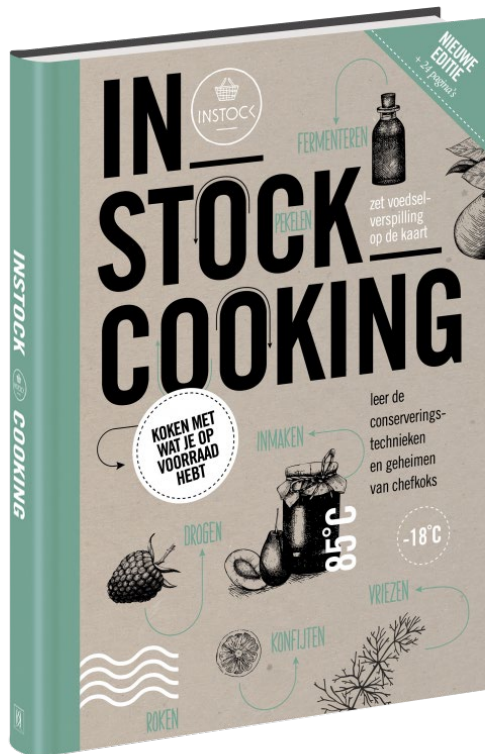

*from unwanted salmon
belly to delicious salmon
tartare*

Instock products

Creating awareness

Five lessons learned

1. POSITIVITY WORKS

2. THINK BIG, START SMALL

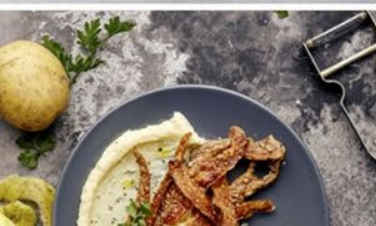
3. CREATE A TEAM WITH COMPLEMENTARY SKILLS

4. DON'T FORGET ABOUT FINANCIALS

5. COLLABORATE

See you soon?

www.instock.nl

Paneldiscussie

Wat kunnen we doen om succesvolle initiatieven op te schalen?

- Martien Dijkstra, Provincie Utrecht
 - Strategie circulaire economie
- Willem Janssen, Universiteit Utrecht
 - Onderzoeker duurzaam aanbestedingsrecht
- Ineke Raaijmakers, Utrechts Vastgoed Organisatie / Gemeente Utrecht
 - Adviseur portefeuillemanagement sport
- Rogier Joosten, The Green house en Rijkskantoor De Knoop
 - Ontwikkelaar

En nu verder

Gezamenlijk formuleren van acties en oplossingen

PROVINCIE UTRECHT

alliantie

CIRKELREGIO UTRECHT

Circular Economy Labs

Bedankt voor uw aanwezigheid

Graag tot ziens op onze volgende evenementen!

Twitter: @USI_NL #cirecolab

PROVINCIE UTRECHT

alliantie

CIRKELREGIO UTRECHT

Feestelijke Netwerkborrel

PROVINCIE UTRECHT

alliantie

CIRKELREGIO UTRECHT